

POROČILO SKUPINE STROKOVNJAKOV

Evalvacija študijskega programa

Univerza v Novi Gorici | Foto: CasarsaTinta foto studio

Univerza v Novi Gorici, Fakulteta za znanosti o okolju Študijski program tretje stopnje Znanosti o okolju

Prof. dr. Nataša Vaupotič
Prof. dr. Francisco da Silva Costa
Urška Grubač Kaučič

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

POROČILO O VZORČNI EVALVACIJI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Vlagatelj in predlagatelj: Univerza v Novi Gorici

Študijski program: Znanosti o okolju, doktorski, 3. stopnja, izredni, Vipavska cesta 13,
5000 Nova Gorica

Skupina strokovnjakov:

predsednik/ca	<i>prof. dr. Nataša Vaupotič, Univerza v Mariboru, Maribor, Slovenija</i>
član/ica	<i>prof. dr. Francisco da Silva Costa, Universidade do Minho, Braga, Portugalska</i>
član/ica	<i>Urška Grubač Kaučič, DOBA, Maribor, Slovenija</i>

Datum oddaje akreditacijskega poročila agenciji: 20. 7. 2022

Podpis predsednika/ce skupine strokovnjakov: _____

UVOD

Skupina strokovnjakov je sklep o imenovanju in gradivo za presojo prejela 21. 3. 2022. Skupina strokovnjakov je vsebinsko uskladila strokovno mnenje in pripravila skupno poročilo o izpolnjevanju meril za akreditacijo študijskega programa.

Skupina strokovnjakov se je pred obiskom fakultete večkrat sestala (28. 3. 2022, 8. 4. 2022, 19. 4. 2022 in 9. 5. 2022) in preučila prejeto gradivo, vsebine, ki so objavljene na spletnih straneh fakultete in univerze, doktorske disertacije, ki so objavljene v repozitoriju UNG ter znanstvenoraziskovalno delo (objave, projekti) študentov in akademskega kadra v bazah SICRIS in COBISS. Med pripravo na obisk je skupina strokovnjakov fakulteto zaprosila še za dodatna gradiva, in sicer: seznam izvajalcev in mentorjev na študijskem programu Znanosti o okolju ter informacije o njihovih habilitacijah, seznam doktorskih del in znanstvenoraziskovalnih objav doktorskih študentov v zadnjih 5 letih in habilitacijska pravila na UNG, prejela pa je tudi seznam potrjenih tem v zadnjih 5 letih. Skupina strokovnjakov želi izpostaviti izjemno odzivnost strokovne sodelavke na NAKVIS in strokovnega kadra na UNG pri pridobivanju in posredovanju vseh zaprosenih gradiv, za kar se jim najlepše zahvaljuje.

Obisk je potekal virtualno preko aplikacije Zoom, 20. 5. 2022 in 23. 5. 2022. Med obiskom je skupina strokovnjakov prosila za dodatno gradivo (primere prijav doktorskih tem, primere zapisnikov zagovorov doktorskih del, primeri individualnih študijskih načrtov idr), ki ga je tudi isti dan prejela. Čeprav je to bila v mesecu dni že druga vzorčna evalvacija doktorskega študijskega programa na tej fakulteti, se je skupina strokovnjakov na fakulteti počutila dobrodošlo. Razgovori so potekali v prijetnem vzdušju in so skupini strokovnjakov omogočili dober vpogled v izvedbo evalviranega študijskega programa, za kar se skupina strokovnjakov vsem sodelujočim v razgovorih iskreno zahvaljuje.

Na osnovi informacij, dobljenih iz prejetega gradiva, razgovorov z vsemi deležniki in dodatnih pojasnil fakultete v odzivu na preliminarno poročilo, je skupina strokovnjakov pripravila končno poročilo o vzorčni evalvaciji študijskega programa.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Vzorčna evalvacija študijskega programa (številna tabela)				
Področja presoje	Izpolnjuje standarde kakovosti		Delno izpolnjuje standarde kakovosti	Ne izpolnjuje standardov kakovosti
	Prednosti	Priložnosti za izboljšanje		Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti
Notranje zagotavljanje in izboljševanje kakovosti študijskega programa				
Standard 1	1	9		
Standard 2	/	/	1	
Spreminjanje in posodabljanje študijskega programa				
Standard 3	2	4		
Izvajanje študijskega programa				
Standard 4	4	5		
Standard 5	1	3		
Odličnost	1			

UGOTOVLJENO DEJANSKO STANJE IN NJEGOVA PRESOJA

NOTRANJE ZAGOTAVLJANJE IN IZBOLJŠEVANJE KAKOVOSTI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

1. standard: Visokošolski zavod evalvira in posodablja vsebino, sestavo in izvajanje študijskega programa.

- a) **samoevalvacija študijskega programa omogoča njegovo razvijanje in posodabljanje, tako da se ohranja njegova aktualnost ter ustvarja kakovostno izobraževalno okolje:**

Na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici (FPŠ UNG) se samoevalvacija študijskega programa 3. stopnje Znanosti o okolju izvaja po enotni metodologiji, ki je določena v Poslovniku kakovosti UNG (v okviru postopka za podaljšanje akreditacije UNG je bil podan predlog za posodobitev tega poslovnika). V okviru samoevalvacije fakulteta analizira izvedbo študijskega programa, omogoča sledljivost sprememb študijskega programa, spremlja statistiko študijske dejavnosti, bibliografske podatke študentov, njihove dosežke, prejete nagrade in zaposljivost, sledi napredku pri individualnem raziskovalnem delu študentov, mobilnosti študentov in zaposlenih, spremlja strukturo akademskega in administrativnega osebja, ustreznost prostorov in opreme za študijsko dejavnost ter financiranje študijske dejavnosti. Spremlja tudi organiziranost študentov ter sodelovanje z gospodarstvom in vključevanje v regionalno in širše okolje. Poročilo o znanstvenoraziskovalni dejavnosti akademskega kadra pa je vključeno v samoevalvacijskem poročilu UNG.

Samoevalvacijsko poročilo (SEP) fakultete za posamezno študijsko leto obsega predstavitev, statistične podatke (kjer so relevantni) in nato oceno stanja ter usmeritve. Pri oceni stanja in usmeritvah SEP vsebuje naslednje točke: prednosti, pomanjkljivosti in priložnosti za izboljšanje. Za študijsko leto 2020/2021 je na osnovi predlogov, ki jih je UNG prejela od evaluatorjev v postopku podaljšanja akreditacije UNG, pri oceni stanja in usmeritvah dodana še točka: Terminski načrt za izvedbo izboljšav ali odpravo slabosti. Pri akcijskem planu izboljšanja kakovosti FPŠ (12. točka Poročila za študijsko leto 2020/2021) je zapisano, da v tej točki direktorji študijskih programov navedejo načrt izboljšav, ki vključuje predvideni čas realizacije in odgovorno osebo. Tega skupina strokovnjakov v samoevalvacijskem poročilu za š.l. 2020/2021 še ni zaznala. Največkrat predlogov sploh ni, kjer pa so, odgovorna oseba in rok nista definirana.

Vsako samoevalvacijsko poročilo vsebuje izsledke samoevalvacij za pretekla tri samoevalvacijska obdobja, kar omogoča dobro sledljivost razvoja po posameznih področjih. Ker poročilo fakultete vsebuje samoevalvacijo za vse študijske programe, pa je razvoj posameznega študijskega programa težje sledljiv. Skupina strokovnjakov predlaga, da se pripravljajo samoevalvacijska poročila samo za en študijski program. To namreč

omogoča kritično presojo posameznih področij, opredelitev problemov in izzivov in po potrebi predlaganje ukrepov, medtem ko se v skupno samoevalvacijsko poročilo fakultete zapišejo samo ključni izsledki oz. povzetki samoevalvacijskih poročil študijskih programov.

Razlog za tak predlog skupina strokovnjakov utemeljuje, kot sledi. Z naslovi poglavij v SEP se sicer naslovijo vsa relevantna področja za samoevalvacijo študijskega programa, pri vsebini pa je večinoma predvsem opis aktivnosti, potreb, želja in načrtov, ki se več let zaporedoma ponavljajo. Le za š.l. 20/21 so zapisi ponekod nekoliko drugačni, vezano predvsem na omejitve, ki jih je postavljala pandemija. Ekipa strokovnjakov predlaga premik od opisa stanja (ki se ne more bistveno razlikovati od leta do leta) k vrednotenju aktivnosti v posameznem študijskem letu ali podatkov za posamezno študijsko leto. To bo omogočilo zaznati potrebe in oblikovati ukrepe, da se doseže ugotovljene priložnosti za izboljšanje. Ukrepi naj bodo konkretni in ne v stilu »Manjše izboljšave lahko potekajo znotraj posameznih raziskovalnih skupin, v katerih delujejo posamezni doktorandi.«, pri tem pa iz predhodne razprave ni razvidno, na osnovi česa je takšna možnost sploh podana in kaj bi se lahko izboljšalo.

V nadaljevanju skupina strokovnjakov podaja nekaj konkretnih opažanj in predlogov za izboljšanje. Na področju evalvacije izvedbe študijskih programov se zgolj študijski rezultati nanašajo na študijsko leto, na katerega se nanaša samoevalvacija. Pri oceni stanja in usmeritvah pa so identični zapisi v zadnjih treh SEP za različna obdobja (2019-2021, 2017-2019, 2018-2021). Zapisi sicer podajajo relevantne informacije za študijski program, a spadajo k splošnim informacijam o študijskem programu, kar je lahko samostojen dokument. Pri samoevalvaciji pa naj se posveča samo temu, kaj se je dejansko analiziralo za preteklo študijsko leto in se na tej osnovi po potrebi oblikujejo predlogi za izboljšave ter predlagajo ukrepi.

Pri kadrovskih pogojih so podani aktualni statistični podatki, ocena stanja in usmeritve pa se ne nanašajo na kadrovske pogoje temveč na program kot celoto. Za š.l. 2020/21 je sicer zapisano, da izboljšav ni moč predvideti ali izvesti zaradi covida, ampak nikjer ni navedeno, katere vrste izboljšav bi sploh bile potrebne.

V SEP se za študijski program Znanosti o okolju ugotavlja, da je veliko sodelovanja s strokovnjaki tako v Sloveniji kot tujini, kar omogoča tudi dostop do potrebne znanstvenoraziskovalne strukture izven UNG. Vendar se le malo študentov odloči za daljše obiske ali delo v tujini, zato velik del študijskega procesa poteka v Sloveniji. Nato je med predlogi za izboljšave več let zapored omenjeno spodbujanje študentov za mobilnost, nikjer pa ni navedeno, kakšne spodbude se načrtujejo, ali so katere že vpeljane in kakšen je učinek.

Na področju Študenti se na fakulteti zbirajo številni podatki, med drugim tudi o številu slušateljev pri posameznih predmetih in o povprečni oceni. Analize statističnih podatkov ni, zato ni razvidno, kaj je razlog za sledenje posameznim podatkom in kaj se želi za konkreten študijski program iz njih razbrati, še posebej glede na to, da je število študentov na doktorskem študiju majhno. Ali visoka povprečna ocena nujno pomeni visok nivo znanja študentov (torej, ali se sledi tudi ustreznosti in zahtevnosti preverjanja znanja)? Pri majhnem številu študentov so pomembne predvsem vsebinske analize, številke ne povedo veliko oz. so lahko nerelevantne, kot pri študentskih anketah na fakulteti tudi sami

ugotavljajo. Skupina strokovnjakov zato predlaga, da analize temeljijo tudi (in predvsem) na vsebinskih mnenjih izvajalcev, mentorjev in študentov.

Glede na naravo študija (doktorski študijski program) fakulteta sledi tudi bibliografskim podatkom študentov. V statistiko vključujejo samo članke, ki so bili objavljeni pred dokončanim doktoratom. Objav po končanem doktoratu ne vključujejo, tudi če so vezane na vsebino doktorskega dela. Skupina strokovnjakov meni, da so tudi objave po dokončanju, če so vezane na vsebino doktorske disertacije, pomemben pokazatelj relevantnosti in aktualnosti doktorskega dela. Zato je tudi tak pregled smiseln na vsakih nekaj let (npr. 5). Pomembne podatke o odmevnosti doktorskega dela lahko poda citiranost objav doktorandov – seveda samo tistih del, ki se navezujejo na temo doktorske disertacije. V tem primeru je morda smiselno vključiti pregled citatov v roku 10 let po objavi del.

Na fakulteti se izvaja več študentskih anket (podrobneje v točki b). Koliko so te ankete relevantne, če odgovori samo en študent ali dva študenta? Da ankete ne dajo ustreznega vpogleda v mnenje študentov, ugotavljajo tudi na fakulteti. Vprašanje je, ali (in katere) je potem sploh smiselno izvajati, saj se rezultati anket ne uporabljajo za načrtovanje predlogov za izboljšave, prav tako ne stimulirajo razgovorov s študenti. Na primer, med drugim se z anketami sledi obremenitvi študentov. Iz podatkov v SEP se vidi, da so povprečne obremenitve glede na nominalno npr. 9% pri Raziskovalnem delu II (odgovor enega študenta), drugo leto 110% (verjetno drug študent), obseg dela pri istem izbirnem predmetu pa sta ocenila s 25% in 45%. Komentarja teh odzivov ni (razen splošnega, da ankete zaradi majhnega števila odgovorov niso relevantne).

Podobno je s številčnimi ocenami pri drugih vprašanjih (npr. eno leto en študent ni bil informiran o študijskih zadevah med študijskim procesom, v ostalih letih so bili študenti bolj zadovoljni). Iz SEP ni razvidno, da bi taki odzivi spodbudili razgovore s študenti, iz razgovorov pa je skupina strokovnjakov ugotovila, da na fakulteti neformalne razgovore s študenti sicer izvajajo, a o izsledkih ne poročajo. Pri analizi študentskih anket je ocena stanja narejena za vse programe skupaj, kar je do določene mere smiselno ob podatkih, ki jih fakulteta ima na razpolago. Vendar je treba pridobiti relevantna mnenja študentov in narediti oceno stanja po študijskih programih ter po potrebi predlagati izboljšave in ukrepe za posamezen študijski program.

Fakulteta kot celota na področju Študenti na fakulteti v SEP za š.l. 2020/21 ugotovi več priložnosti za izboljšanje, konkretnih predlogov ukrepov pa ni. Na primer, če se želi povečati število študentov iz tujine, je pomembno razmišljati o dodatnih ukrepih (katerih?) in/ali presoditi, kateri od že izvajanih so najbolj uspešni in kako bi dosegli, da bi bili še uspešnejši. Pri izraženi skrbi za dobre pogoje za raziskovalno delo študentov bi lahko premislili, kaj konkretno se na tem področju še lahko naredi, dodatno k temu, kar se študentom že nudi. V SEP najdemo zapisano »skrb za optimalno izvedbo organiziranih oblik študija, da bi študenti končali v predvidenem roku«. Tudi tukaj je treba povedati konkretno, v katerih segmentih izvedba ni optimalna in kako se jo lahko izboljša. Pojasnilo je potrebno tudi pri zapisu, da se bo aktivno pristopilo k spodbujanju študentov za evalvacijo študijskih programov in predavateljev. Kaj se bo naredilo, kdaj in kdo je za to zadolžen?

Pri evalvaciji prostorov in opreme za izobraževalno dejavnost je popisana oprema predavalnic in računalniška oprema po uporabnikih. Za slednje skupina strokovnjakov ne vidi razloga, prav tako ni nikjer presojano, kaj te številke pomenijo.

V SEP je izpostavljeno, da doktorski študenti večino dela opravijo v raziskovalnih laboratorijih (izven fakultete) s svojimi mentorji, zato fakulteta nima potreb glede raziskovalnih laboratorijev. Ni pa presojano, ali oprema v laboratorijih zadošča, ali so nabavili kakšno dodatno opremo, ali so potrebi po opremi zadostili tako, da so meritve izvedli kje v tujini ipd... Iz razgovorov je skupina strokovnjakov ugotovila, da na UNG poteka sodelovanje med laboratoriji, eksperimentalna oprema je prosto dostopna. Dostopnost eksperimentalne opreme so izpostavili tudi študenti. Zaposleni sodelujejo z laboratoriji v tujini, v okviru mobilnosti je takšno možnost izkoristila tudi ena študentka, ki je sodelovala v razgovorih.

V SEP je omenjeno tudi, da je udeležba na predavanjih otežena za študente, ki delajo v laboratorijih v Ljubljani. Zapis se ponavlja že več let brez predloga ukrepov ali pojasnila, kako se ta problem rešuje. Iz SEP bi moralo biti razvidno, kaj se je naredilo, da se tem študentom olajšala možnost za udeležbo na predavanjih. Iz razgovorov s študenti je skupina strokovnjakov sicer izvedela, da s prisotnostjo na predavanjih niso imeli težav, a so bila ta zaradi pandemije vsa na daljavo. Mentorji menijo, da imajo vsi doktorski študenti lasten prevoz in gibanje med različnimi lokacijami ne predstavlja problema, vendar so nekateri študenti izpostavili, da lastnega prevoza nimajo, zato se niso mogli udeleževati obštudijskih dejavnosti (kot so npr. znanstveni večeri), čeprav bi si to želeli.

Tudi pri financiranju študijske dejavnosti se ocena stanja ponavlja več let zapored. Navedeni so možni viri za financiranje doktorskega študija, ni pa ovrednoteno, koliko je fakulteta v posameznem letu bila uspešna pri pridobivanju teh virov specifično po posameznih študijskih programih in ali se za financiranje konkretnega študijskega programa išče specifične rešitve.

Pri aplikativni in razvojni dejavnosti ter sodelovanju z industrijo se zapisi pri oceni stanja iz leta v leto prav tako ponavljajo. Kot možnost je omenjena potreba po povečanem sodelovanju z gospodarstvom in upravnimi službami, tako zaradi možnosti skupnih projektov, strokovnega svetovanja kot tudi zaradi povečanja možnosti zaposlitve novih doktorjev. Iz te možnosti pa v nobenem letu ni izpeljan predlog ukrepa, prav tako v naslednjih SEP ni poročano, kaj se je na tem področju naredilo.

V SEP je naveden »znatni delež doktorskih disertacij, ki so bile pripravljene na željo in v sodelovanju z uporabniki iz gospodarstva in drugimi naročniki raziskav«, a je na obisku skupina strokovnjakov ugotovila, da tovrstnih doktorskih disertacij na tem študijskem programu še niso imeli, so pa izsledki številnih neposredno prenosljivi v gospodarstvo.

Iz seznama raziskovalnih projektov je razvidno, da se študenti na študijskem programu Znanosti o okolju vključujejo v raziskovalne programe in projekte, ki so relevantni za področje študijskega programa. Na študijskem programu pomanjkljivosti na tem področju ne zaznavajo, med priložnostmi za izboljšanje pa je navedeno, da se zaradi prilagodljivosti izboljšave izvajajo tekoče. Ta izjava je v bistvu prednost študijskega programa, saj kaže na prilagodljivost, ki je omogočena z individualno naravnanim delom na doktorskem

študiju. Pri samoevalvaciji se lahko to prednost dodatno konkretizira tako, da se pove, kaj se je v preteklem študijskem letu dejansko naredilo v posameznih raziskovalnih skupinah, kar je omogočilo bolj učinkovito znanstvenoraziskovalno delo študentov.

Na koncu skupina strokovnjakov izpostavlja še eno (naj)pomembnejših področij za doktorske študijske programe, to je znanstvenoraziskovalno delo izvajalcev in mentorjev. Znanstvenoraziskovalno področje je obravnavano samo v samoevalvacijskem poročilu UNG, in to združeno za celotno univerzo. Skupina strokovnjakov predlaga, da se periodično (npr. na 3 ali 5 let) pregleda znanstvenoraziskovalno aktivnost nosilcev in (potencialnih) mentorjev specifično na tem študijskem programu, saj se le tako lahko ugotovijo morebitne pomanjkljivosti, predvsem pa izpostavimo prednosti.

b) načini in postopki zbiranja informacij ali predlogov za spreminjanje študijskega programa ter njihovega analiziranja:

V vlogi za vzorčno evalvacijo FPŠ navaja številne načine pridobivanja informacij. Skupina strokovnjakov je na obisku ugotovila, da se dejansko izvajajo samo nekatere. V vlogi so navedeni formalnimi pogovori (letni delovni pogovori z visokošolskimi učitelji, sodelavci, znanstvenimi delavci in nepedagoškimi delavci), ki pa se ne izvajajo. Dekan FPŠ komunicira z vsemi direktorji doktorskih programov FPŠ, kjer se usklajujejo formalni postopki in organizacija in izvedba doktorskih programov, ki potekajo po enotnih pravilih FPŠ. Skupina strokovnjakov je ugotovila, da ti sestanki niso redni, npr. nekajkrat na leto, temveč je komunikacija predvsem elektronska in po potrebi. Iz razgovorov pa je razbrala, da je direktor študijskega programa z načinom in obsegom komunikacije zadovoljen.

Glede izvedbe študijskega programa direktor študijskega programa redno komunicira s člani Znanstvenega sveta programa.

V vlogi je navedeno tudi, da se direktor študijskega programa redno srečuje z vsemi doktorskimi študenti na programu z namenom odpravljanja pomanjkljivosti in utrjevanja prednosti. Iz razgovorov je skupina strokovnjakov ugotovila, da se to še ne izvaja in predlaga, da se redna letna srečanja vpeljejo, saj se s tem študentom da priložnost, da predstavijo še svoj vidik prednosti, slabosti in priložnosti glede doktorskega študija, kar je seveda že tudi del samoevalvacijskega postopka.

Prav tako je šibka komunikacija z zunanjimi deležniki, celo z mentorji, ki niso z UNG. Skupina strokovnjakov je iz razgovorov ugotovila, da bi zunanji deležniki želeli podati kakšne predloge glede izvedbe, a jih samodejno ne, pozvani pa niso. Zato predlaga, da se vodja študijskega programa enkrat letno sestane z vsemi mentorji in pridobi informacije o študijskem programu in njegovi izvedbi tudi od njih.

Pridobivanje informacij od študentov je omejeno zgolj na informacije, ki se pridobijo preko treh študentskih anket: za oceno kakovosti predavanj posameznih predavateljev, za oceno študijskega programa in za preverjanje obremenitev študentov. Vse tri so bile prenovljene v š.l. 20/21). Fakulteta sama ugotavlja, da ocene, pridobljene na osnovi enega ali dveh respondentov večinoma niso relevantne. V vlogi zato izpostavlja, da so bolj pomembni razgovori direktorja programa s študenti, a o ugotovitvah s teh razgovorov nikjer ne poročajo, prav tako iz tega ne izpeljejo priložnosti za izboljšanje. Kot že zapisano zgoraj, pa je za evalvirani študijski program skupina strokovnjakov ugotovila, da se letni razgovori s študenti ne izvajajo.

V anketi imajo študenti možnost podati tudi opisne odgovore. Dekan fakultete je izpostavil, da mu prav ti odgovori povedo največ in da na njihovi osnovi na fakulteti razmišljajo o potrebnih izboljšavah. Skupina strokovnjakov pa je iz razgovorov s študenti evalviranega študijskega programa ugotovila, da opisnih predlogov v ankete ne pišejo, ker za to ni nobene potrebe, saj lahko predloge sproti podajajo profesorjem ali se pogovorijo z mentorjem. Navedeno skupina strokovnjakov prepozna kot veliko prednost. Čeprav študenti o samoevalvaciji študijskega programa niso vedeli nič in v njej niso sodelovali (to velja tudi za predstavnike študentov, ki so sodelovali v razgovorih), proces zagotavljanja kakovosti na nivoju študenti - mentorji - profesorji uspešno teče.

c) primernost obveščanja deležnikov o uresničevanju načrtovanih nalog oziroma o izsledkih in ugotovitvah pri samoevalvaciji študijskega programa:

Ključen dokument, v katerem se obvešča o ugotovitvah pri samoevalvaciji študijskega programa, je samoevalvacijsko poročilo fakultete. O številnih priložnosti za izboljšanje tega dokumenta je več zapisano v predhodnih točkah. Samoevalvacijsko poročilo v obstoječi obliki še ni ključni dokument, ki bi podajal informacije o izsledkih in ugotovitvah, saj predvsem ponuja zbrane statistične podatke in splošne opise, ki se ponavljajo iz leta v leto.

Obveščanje na FPŠ poteka predvsem na nivoju dekan in direktorji študijskih programov, slednji pa obveščajo Znanstvene svete programov o vseh ugotovitvah in smernicah razvoja.

Drugi deležniki, vključno s študenti, o izsledkih samoevalvacije niso obveščeni, tudi ne preko študentskih predstavnikov. Iz razgovorov je ekipa strokovnjakov ugotovila, da Študentski svet samoevalvacijskega poročila ne obravnava pred obravnavo na Senatu UNG, zato predlaga, da se Študentski svet seznanji s poročilom pred obravnavo na Senatu UNG.

O vsebinah in pogojih študija so vsi deležniki obveščeni preko uradne spletne strani UNG.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

1. Odlična komunikacija na relaciji študenti - mentorji in študenti - profesorji, ki omogoča sprotno reševanje problemov, tako akademskih in raziskovalnih kot administrativnih.

Priložnosti za izboljšanje:

1. Skupina strokovnjakov predlaga, da se pripravljajo samoevalvacijska poročila (lahko zgolj na nekaj straneh) za vsak študijski program posebej. To namreč omogoča kritično presojo posameznih področij, opredelitev problemov in izzivov in po potrebi predlaganje ukrepov, medtem ko se v skupno samoevalvacijsko poročilo fakultete vnesejo samo ključni izsledki oz. povzetki samoevalvacij študijskih programov.
2. Skupina strokovnjakov predlaga premik od opisa stanja k vrednotenju aktivnosti v posameznem študijskem letu ali podatkov za posamezno študijsko leto: kaj se je dejansko analiziralo, katere prednosti in priložnosti so bile zaznane, predlogi ukrepov, kateri ukrepi so bili izvedeni in kakšen je njihov učinek. Predlogi ukrepov naj bodo konkretni. Na primer, pri izraženi skrbi za dobre pogoje za raziskovalno delo študentov naj se premislili, kaj konkretno se na tem področju še lahko naredi, dodatno k temu, kar se študentom že nudi. Pri "skrbi za optimalno izvedbo organiziranih oblik študija, da bi študenti končali v predvidenem roku", je treba konkretno navesti, v katerih segmentih izvedba ni optimalna in kako se jo lahko izboljša. Pri načrtu, da se bo aktivno pristopilo k spodbujanju študentov za evalvacijo študijskih programov in predavateljev, naj se navede, kaj se načrtuje, do kdaj in kdo je za to zadolžen. V poročilu je navedenih še več primerov in predlogov.
3. Na osnovi tega, kaj želi iz podatkov razbrati, na fakulteta premisli, katere številčne podatke je smiselno zbirati in v katerih časovnih obdobjih. Zbranim podatkom naj nato sledi vsebinska analiza.
4. V samoevalvacijskem poročilu naj bo jasno navedeno, od katerih deležnikov in na kakšen način so bili pridobljeni predlogi in mnenja glede izvedbe študijskega programa v obdobju, na katerega se SEP nanaša. Navedejo se naj konkretni predlogi in mnenja, opredelitev do teh predlogov in morebitni predlogi izboljšav.
5. Fakulteta naj premisli o spremembi pridobivanja informacij od študentov, saj so zaradi majhnega števila študentov ankete nerepresentativne, prav tako formalno niso anonimne, zato je smiselno predloge in mnenja dobivati kar direktno od študentov, npr. z rednimi letnimi razgovori z vsemi študenti na študijskem programu.
6. Skupina strokovnjakov predlaga, da se periodično (npr. na 3 ali 5 let) pregleda znanstvenoraziskovalno aktivnost nosilcev in (potencialnih) mentorjev specifično na

tem študijskem programu, saj se le tako lahko ugotovijo morebitne pomanjkljivosti, predvsem pa izpostavijo prednosti.

7. Nekaj nadaljnjih predlogov za izboljšavo samoevalvacijskih poročil:
 - a. Fakulteta sledi bibliografskim podatkom študentov, a v statistiko vključuje samo članke, ki so bili objavljeni pred končanim doktoratom. Skupina strokovnjakov predlaga, da se sledi tudi objavam po dokončanju, če so vezane na vsebino doktorske disertacije. Pomembne podatke o odmevnosti doktorskega dela lahko poda tudi citiranost tistih objav doktorandov, ki se navezujejo na temo doktorske disertacije.
 - b. Več zaporednih let je v SEP navedena potreba po promociji študentske mobilnosti. To je treba dopolniti z analizo vzrokov za nizko mobilnost in na tej osnovi izpeljanih ukrepov za povečanje mobilnosti.
 - c. Samoevalvacija naj vključuje tudi evalvacijo materialnih pogojev v raziskovalnih laboratorijih.
 - d. Evalvirajo naj se možnosti za strokovni razvoj akademskega in strokovnega kadra (npr. na vsakih nekaj let).
8. Študentski svet naj se seznani s samoevalvacijskim poročilom, preden je to obravnavano na Senatu UNG.
9. V samoevalvacijo naj se vključi vse deležnike, prav tako je treba izsledke samoevalvacije predstaviti na vseh nivojih in na različne načine, predvsem z direktnim naslavljanjem posameznih deležnikov, ne zgolj preko javne objave poročila na spletni strani. Tako se bodo vsi relevantni deležniki začeli zavedati pomena zagotavljanja kakovosti in bodo videli, da podaja predlogov dejansko vodi do izboljšav študijskega programa.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti: /

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti: niso bile zaznane

2. standard: Uresničevanje nalog, načrtovanih na podlagi izsledkov samoevalvacije študijskega programa, je razvidno iz samoevalvacijskih poročil.

Uresničevanje nalog, povezanih s samoevalvacijo študijskega programa, v zadnjih treh letih in:

- **sodelovanje deležnikov pri sprejemanju ukrepov za izboljšave, spremljanju njihovega uresničevanja in nastajanju samoevalvacijskega poročila ter**
- **sklenjenost kroga kakovosti:**

Fakulteta samoevalvacijskih poročil še ne pripravlja na način, da bi na osnovi izsledkov samoevalvacije za eno obdobje načrtovala ukrepe/aktivnosti za naslednje obdobje. Zapisane priložnosti, kjer sploh so zapisane, so tako splošne, da še niso osnova za določitev ukrepov, ki se bodo izvedli v naslednjem samoevalvacijskem obdobju. Na osnovi predloga, ki so ga podali evalvatorji v postopku podaljšanja akreditacije UNG, je v samoevalvacijsko poročilo sicer dodana točka Terminski načrt za izvedbo izboljšav ali odpravo slabosti, ki pa je zaenkrat vsebinsko večinoma prazna, pri nekaterih področjih pa še manjka. Več primerov, kako zastaviti SEP, da ne bo samo opis študijskega programa (kar pripelje do tega, da se večina zapisov iz leta v leto ponavlja), temveč bo vseboval tudi razmislek o aktivnostih v preteklem samoevalvacijskem obdobju, na tej osnovi pa bo izpeljani predlogi izboljšav in ukrepi, je skupina strokovnjakov podala pri Standardu 1.

Skozi zadnje desetletje se študijski program je razvijal (podrobneje o spremembah pri Standardu 3), spremembe so bile vsebinsko dobro utemeljene. Na tej osnovi skupina strokovnjakov ugotavlja, da je krog kakovosti na nekaterih področjih zaključen. Predlaga pa, da fakulteta krog kakovosti sistematično izvaja in zaključuje na vseh področjih, ki jih samoevalvira (kot že pojasnjeno pri Standardu 1).

Fakulteta nima Komisije za kakovost, le koordinatorico za kakovost, ki je članica univerzitetne Komisije za kakovost. Koordinatorica pripravi SEP za celotno fakulteto in ga pošlje v dopolnitev vodjem študijskih programov. Skupina strokovnjakov ocenjuje, da je trenutni sistem priprave samoevalvacijskih poročil prej ovira kot podpora za učinkovit proces samoevalvacije, zato predlaga, da se izvede premislek o drugačnem pristopu. Pomemben je pristop od spodaj navzgor, še posebej pri samoevalvaciji študijskih programov.

V odzivu na preliminarno poročilo je fakulteta skupino strokovnjakov obvestila, da je Komisija za kakovost UNG že predlagala smernice za dopolnitve in spremembe postopkov za izboljšanje notranjega sistema za spremljanje in zagotavljanje kakovosti študijskih programov in programske ter institucionalne samoevalvacije na UNG. Načrtujejo prenovo metodologije samoevalvacije ter spremembe struktur letnih samoevalvacijskih poročil, vpeljali bodo tudi ločena samoevalvacijska poročila za vsak študijski program. Za izboljšanje sodelovanja z zunanjimi deležniki pa so direktorji doktorskih študijskih programov že imenovali po dva zunanja svetovalca, ki bosta svetovala in pomagala pri

sprejemanju strateških odločitev pri razvoju, posodabljanju in spremembah študijskega programa.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti: /

Priložnosti za izboljšanje: so podane pri Standardu 1.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

1. Uresničevanje nalog ni razvidno iz samoevalvacijskih poročil, ker naloge v njih še niso načrtovane. Krog kakovosti se zaključuje zgolj na nekaterih področjih. Fakulteta naj krog kakovosti sistematično izvaja in zaključuje na vseh področjih samoevalvacije. Potrebno je postaviti tak sistem, ki bo podpora učinkovitemu procesu zagotavljanja kakovosti.

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti: niso bile zaznane.

SPREMINJANJE IN POSODABLJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

3. standard: Visokošolski zavod spremlja izvajanje študijskega programa, ga pregleduje in izboljšuje ob upoštevanju razvoja študijskih, znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oziroma umetniških področij in disciplin (razvoja stroke), v katera se primerno umešča, ob evalviranju doseganja postavljenih ciljev, kompetenc oziroma učnih izidov ter potreb po znanju in ciljev družbe – odvisno od vrste in stopnje študijskega programa. Spremembe in posodobitve upoštevajo temeljne cilje programa ter ohranjajo povezanost njegovih vsebin oziroma predmetov.

Ali je ob vsebinskem razvijanju in spreminjanju študijski program še vedno vsebinsko in po sestavi dovršen, ali se ohranja povezanost učnih načrtov in predmetnika s cilji in kompetencami študijskega programa ter ali so vsebine povezane po horizontalni in vertikalni osi; ob upoštevanju 17. člena meril:

Za študijski program so bile v preteklem obdobju vpeljane spremembe, ki jih lahko razdelimo na spremembe, značilne za vse doktorske študijske programe na UNG in spremembe, specifične za evalvirani študijski program. Slednji sta le dve, in sicer so v letu 2018 spremenili nosilce na treh izbirnih predmetih, ker prvotni nosilci niso bili več zaposleni na UNG, v š.l. 18/19 pa so zmanjšali število razpisanih mest.

Skupnih sprememb je bilo več. S š.l. 2017/18 je sprememba zakonodaje omogočila podaljšanje doktorskih študijskih programov iz 3 na 4 leta. V š.l. 2019/2020 so zaradi pandemije spremenili in dopolnili načine izvajanja študija (izvedba v živo na daljavo,

komunikacija z mentorji in nosilci predmetov na daljavo, dostop do e-učnih gradiv, preverjanje znanja na daljavo, zagovori disertacij na daljavo).

S ciljem neodvisne presoje doktorskih disertacij so na fakulteti vpeljali zahtevo, da sta v komisiji za oceno disertacije vsaj dva člana iz tuje univerze. Čeprav ni nikjer eksplicitno zapisano, pa je skupina strokovnjakov na razgovorih izvedela, da se tudi brez formalne zahteve po tem izbira tuje strokovnjake, ki so neodvisni od kandidata in mentorja. Prav tako mentor ne more biti član komisije za oceno disertacije, pri zagovoru pa sodeluje brez glasovalne pravice.

Mentor doktorskim študentom je lahko habilitiran visokošolski učitelj (docent, izredni ali redni profesor) ali raziskovalec z doktoratom, ki je raziskovalno in strokovno aktiven na področju, ki ga zajema tema disertacije. Študent lahko izbere tudi mentorja, ki ni zaposlen na UNG. Dodatnih zahtev za mentorstvo doktorskim študentom FPŠ UNG nima, prav tako ne ponuja usposabljanj/izobraževanj za mentorje doktorskim študentom. Skupina strokovnjakov meni, da bi bilo smiselno, da fakulteta ponuja ustrezna strokovna usposabljanja (vsaj za mlade mentorje). To je še posebej pomembno zato, ker študijski programi pridobivanja prenosljivih znanj eksplicitno ne vsebuje, temveč se pričakuje od mentorjev, da študente opremijo z vsem potrebnim znanjem.

Določeno je, da je jezik disertacije angleški. Lahko pa je disertacija napisana v dveh jezikih, v angleškem in v slovenskem jeziku, ali pa je lahko disertaciji v angleškem jeziku priložen obširnejši povzetek v slovenskem jeziku. Ker ni formalne zahteve vsaj po obširnejšem povzetku v slovenskem jeziku, kadar je materni jezik študenta ali mentorja slovenščina, skupina strokovnjakov ugotavlja, da na znanstvenoraziskovalnem področju evelviranega študijskega programa fakulteta izgublja priložnost za razvoj slovenskega izrazoslovja na novih znanstvenih področjih.

Spremenili so se tudi pogoji za pristop k zagovoru disertacije, in sicer se zahteva ocena 8 (70%) ali več pri vseh predmetih. Za pristop k zagovoru doktorskega dela pa mora kandidat napisati en znanstvenoraziskovalni članek, pri čemer zadošča, da je bil poslan v objavo v mednarodni reviji s faktorjem vpliva. Na obisku je vodstvo fakultete pojasnilo, da trenutno teče evalvacija potrebe po minimalni oceni vsaj 8. Glede objave znanstvenoraziskovalnega članka pa so pojasnili, da imajo praviloma vsi kandidati objavljen vsaj en članek že pred zagovorom doktorske disertacije. Vendar na nekaterih področjih recenzije trajajo zelo dolgo, tudi po leto dni. Da lahko tudi tisti študenti v roku izpolnijo obveznosti, ki so vezane ali na mesto mladega raziskovalca ali zahteve projekta, izjemoma dovoljujejo tudi zagovor, če je bil članek zgolj poslan v objavo.

Iz dokumentacije ni razvidno, da mora študent pri objavi biti prvi ali vodilni avtor, vendar je ekipa strokovnjakov ugotovila, da za diplomante evalviranega študijskega programa to velja.

Doktorski študent lahko ima dva mentorja le, če je tema interdisciplinarna, oba mentorja imata enake odgovornosti do študenta. Skupina strokovnjakov meni, da bi bilo smiselno dopustiti tudi somentorstvo, in sicer vsaj v primeru, ko gre za mladega mentorja, ki še nima izkušenj z mentoriranjem doktorskega študenta.

Z izjemo spremembe nekaterih nosilcev in zmanjšanja števila vpisnih mest drugih specifičnih sprememb študijskega programa v obdobju zadnjih 5 let ni bilo. V SEP fakulteta ugotavlja, da je program v največji možni meri zasnovan na individualnem izobraževanju ob hkratnem možnem vključevanju v večje programske skupine/projekte. Skupina strokovnjakov se s tem zaključkom iz SEP strinja. Gre namreč za doktorski študij, ki je izrazito znanstvenoraziskovalno zastavljen in mora tako študentu kot mentorju nuditi veliko svobode pri izbiri poti, ki bo študentu omogočala najbolj učinkovito znanstvenoraziskovalno delo na vsebinah/področjih, ki so aktualna v času doktorskega študija.

Fakulteta sledi zaposljivosti, ki pa pri doktorandih ne predstavlja problema, saj so ti že med študijem zaposleni v gospodarstvu ali kot mladi raziskovalci. Zaposljivosti se sledi po 6 in po 12 mesecih za vse programe skupaj, ne pa tudi posebej za program Znanosti o okolju. Glede na majhno število doktorandov bi fakulteta lahko spremljala nadaljnjo kariero vsakega posameznika (ali so ostali v znanosti, odhodi v tujino, zaposlitve v gospodarstvu). To bi dalo pomembno informacijo o relevantnosti in aktualnosti študija. Iz razgovorov z alumni evalviranega študijskega programa je skupina strokovnjakov namreč ugotovila, da delajo na področjih, kjer je doktorat s področja znanosti o okolju velika dodana vrednost.

Izpolnjuje standarde kakovosti Prednosti:

1. Študij je izrazito znanstvenoraziskovalno zastavljen in nudi študentu ter mentorju veliko svobode pri izbiri poti, ki študentu omogoča najbolj učinkovito znanstvenoraziskovalno delo.
2. V oceno doktorske disertacije sta vključena dva tuja strokovnjaka, ki sta neodvisna od kandidata in mentorja.

Priložnosti za izboljšanje:

1. Kadar je to možno (materni jezik študenta ali mentorja je slovenščina), naj fakulteta zahteva tudi razširjen povzetek doktorskega dela v slovenskem jeziku, v okviru katerega se bo vpeljalo vso relevantno izrazoslovje novega znanstvenega področja.
2. Preuči naj se možnost somentorstva, vsaj v primeru, ko gre za mladega mentorja, ki še nima izkušenj z mentoriranjem doktorskega študenta.
3. Ekipa strokovnjakov predlaga, da se ponudijo izobraževanja za mentoriranje doktorskih študentov vsaj za mlade mentorje.

4. Glede na majhno število doktorandov bi fakulteta lahko spremljala nadaljnjo kariero vsakega posameznika, kar bi dalo pomembno informacijo o relevantnosti in aktualnosti študijskega programa.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti: /

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti: niso bile zaznane.

IZVAJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

4. standard: Način, oblika in obseg izvajanja študijskega programa ustrezajo njegovi vsebini, sestavi, vrsti in stopnji, tako da so kakovostno prilagojene in zagotovljene študijske vsebine, izvedbene prakse in viri (kadrovski in materialni).

- a) načini in oblike poučevanja, njihov razvoj oziroma prilagojenost (vključno z viri):**
- različnim skupinam študentov,
 - različnim študijskim potrebam in načinom študija (na študenta osredinjen študij in poučevanje),
 - potrebam visokošolskih učiteljev in sodelavcev:

Študijski program poteka v obliki predavanj, obveznih seminarjev, individualnega raziskovalnega dela ter individualnih raziskovalnih projektov. Vsa predavanja, seminarji in izpiti potekajo v angleškem jeziku. Tako študenti kot tudi visokošolski učitelji izražajo veliko zadovoljstvo s študijskim programom in znanstvenoraziskovalnim delom, ki je del študijskega programa. Trajanje študija se je v preteklih letih iz treh podaljšalo na štiri leta. Zaradi tega lahko študenti dalj časa raziskujejo in se resnično poglobijo v temo svojega raziskovanja, a s seboj prinaša tudi višje finančno breme študija.

Skupina strokovnjakov na podlagi samoevalvacijskega poročila in obiska zavoda ugotavlja, da lahko študent prosto izbira izbirne predmete tudi na drugih študijskih programih UNG, drugih akreditiranih doktorskih programih na drugih univerzah v Sloveniji ali v tujini. Študent lahko določen del svojih študijskih obveznosti (do 10 ECTS) opravi tudi s sodelovanjem na poletnih šolah ali drugih programih, ki niso ovrednoteni z ECTS točkami, kar študentom ponuja široko možnost prilagajanja vsaj dela študija tako, da bo zadostil njihovim raziskovalnim interesom. Nadaljnje je potrebno izpostaviti tudi, da zavod spodbuja aktivno vlogo študenta tekom študija in daje velik pomen projektnemu delu, kar osredinja študij na študenta. Skupina strokovnjakov je tekom razgovorov prejela tudi informacijo, da navkljub majhnemu številu izbirnih predmetov v samem predmetniku

(štirje izbirni predmeti, izmed katerih morajo študentje zbrati tri), so izbirni predmeti sami zgolj okvirna vsebina, znotraj katere mentor študenta usmeri v smer, ki je relevantna zanj in njegovo znanstvenoraziskovalno delo. Tako je kar nekaj študentov izbirne predmete opravljalo na drugih zavodih, kamor jih je usmeril njihov mentor. V kolikor niso našli primerne programa v Sloveniji, se jih je napotilo tudi na Erasmus izmenjavo v tujino, kjer so lahko prejeli specifična znanja. Mentorji na zavodu opravljajo odlično delo tudi pri usmerjanju študentov pri sami izbiri vsebin izbirnih predmetov glede na vsebine, ki so relevantne in pomembne za njihov razvoj in napredek.

Zaradi majhnega števila študentov (med 2 in 4 vpisanih študentov v prvi letnik in 17 na celoten študijski program) študij temelji na individualnem delu študenta z mentorjem. Slednje omogoča oseben, enakopraven in kolegialen odnos študentov z mentorji. Iz razgovorov je skupina strokovnjakov izvedela, da so študenti v rednem kontaktu z mentorjem. Raziskovalna vprašanja se rešujejo na dnevnem nivoju, deležni so tudi pomoči pri administrativnih zadevah, kar je še posebej pomembno za tuje študente. V laboratorijih imajo tudi redne tedenske sestanke.

Dejstvo, da je delo študentov znanstvenoraziskovalno naravnano, dokazuje tudi število objavljenih člankov in prispevkov. Mentor in študent tesno sodelujeta že od same izbire teme doktorske disertacije. Aktualnost izbrane teme dokazuje tudi pogoj objave članka v reviji s faktorjem vpliva že pred zagovorom disertacije. Študent skupaj z mentorjem izbere tudi izbirne predmete, ki služijo raziskovanju njegove tematike.

Študija v obliki obveznih formaliziranih predmetov je malo (60 ECTS od skupno 240 ECTS), kar dokazuje, da je študij osredotočen na znanstvenoraziskovalno delo posameznika. Navkljub temu študent ni prepuščen sam sebi, saj ob koncu vsakega študijskega leta z mentorjem naredi evalvacija raziskovalnega dela. Vendar so študenti izpostavili, da so tekom študija osamljeni, saj je v letniku le nekaj študentov, ki lahko delajo na različnih lokacijah. Predstavnica Študentskega sveta je povedala, da Študentski svet že načrtuje družabne aktivnosti za povezovanje doktorskih študentov. Ekipa strokovnjakov meni, da temu lahko služijo tudi redna letna srečanja študentov študijskega programa z vodjem študijskega programa kot tudi interni seminarji, kjer se na predstavitve znanstvenoraziskovalnega dela posameznega študenta povabi vse doktorske študente.

Zavod omogoča prilagoditve za študente s posebnimi potrebami (v času epidemije pa je to omogočal vsem študentom), in sicer možnost opravljanja individualnega raziskovalnega dela, ki se izvaja v knjižnicah, arhivih in na terenu izven predvidenega urnika. Prav tako se študentom s posebnimi potrebami (in v času izrednih razmer) nudi posebna prilagoditev spremljanja organiziranih oblik študijskega programa na daljavo. Na daljavo je omogočen tudi zagovor izpitov ter doktorske disertacije. Zavod navaja, da se študentu s posebnimi potrebami lahko prilagodi tudi raziskovalna oprema. Navkljub opisanim prilagoditvam pa na evalvirani študijski program ni vpisan noben študent s posebnimi potrebami.

V času pandemije je zavod uporabljal virtualne učilnice MiTeam in Moodle ter videokonferenčno platformo Zoom.

Študijski proces se prilagaja tudi visokošolskim učiteljem. Slednji so s študijskim programom zadovoljni. Visokošolski zavod prisluhne potrebam visokošolskih učiteljev. Tako učitelji kot zunanji deležniki štejejo dejstvo, da se študijski program izvaja v angleščini kot prednost, saj študente uvede v delo z jezikom, ki ga bodo uporabljali za znanstvenoraziskovalno delo.

Skupina strokovnjakov je tekom obiska izvedela tudi, da se študijski proces na visokošolskem zavodu odvija v različnih krajih v Sloveniji (Rožna dolina, Vipava, Ajdovščina, raziskovalni inštituti v Ljubljani, Piranu...). Nekateri študenti so izpostavili, da se soočajo s težavo menjave kraja študija z javnim prometom. Izpostavili so tudi, da bi si želeli obiskati Znanstvene večere, ki jih prireja fakulteta, a nimajo prevoza, ne javnega, ne zasebnega.

b) število izvedenih kontaktnih ur, določenih s študijskim programom, ali drugih oblik dela s študenti:

Študenti se udeležujejo predavanj, laboratorijskih vaj in terenskega dela. V času izven študijskega procesa so s predavatelji in mentorjem v kontaktu preko elektronske pošte, video povezave ali fizično na govorilnih urah ali v laboratoriju. V primeru majhnega števila študentov se predavanja izvedejo v obliki osebnih konzultacij, ki so za vsakega študenta pripravljene posebej, kar je predvsem glede na stopnjo in smer študija primerno in ustrezno. Skupina strokovnjakov ugotavlja, da so mentorji redno v kontaktu s študenti. Študenti se na svoje mentorje obračajo po različnih komunikacijskih portalih, njihova komunikacija pa poteka tako formalno kot tudi neformalno. Zavod spodbuja študij, ki je osrednjen na študenta. Kot primer ekipa strokovnjakov podaja izbirne predmete. Navkljub majhnemu številu izbirnih predmetov (v učnem načrtu so štirje, od katerih mora študent izbrati tri), so sami izbirni predmeti zgolj okvir, v sklopu katerega mentor študenta usmeri v njegovo raziskovalno področje in se s tem osredotoči na njegove potrebe znanstvenega raziskovanja.

c) študijska gradiva in njihova prilagojenost načinom in oblikam poučevanja ter potrebam študentov:

Zavod navaja, da predvsem zaradi individualne narave dela ni predpisanega standardnega študijskega gradiva. Skladno s pogovori tekom obiska zavoda skupina strokovnjakov ugotavlja, da je študentom na voljo vsa potrebna literatura. Tako visokošolski učitelji kot tudi študenti so povedali, da je skoraj vsa literatura na področju vključena v t.i. open access sistem, zato nimajo težav z dostopom do potrebne literature. Študijska literatura je na voljo tudi v knjižnici zavoda. Na podlagi predloga študentov so uradne ure knjižnice

v zadnjih letih tudi podaljšali in se tako približali študentom. Skupina strokovnjakov ugotavlja tudi, da ima zavod več raziskovalnih laboratorijev, do katerih imajo dostop prav vsi člani akademskem skupnosti UNG, kar prepozna kot izrazito prednost. Tudi z razgovori na obisku je bilo potrjeno, da odprt dostop do raziskovalne opreme ni zgolj lep zapis na papirju, temveč se dejansko izvaja.

Skupina strokovnjakov ugotavlja, da zavod svojo bazo gradiv, ki so dostopna študentom, dopolnjuje tudi z bazo predavanj strokovnjakov na t.i. Znanstvenih večerih. Ta predavanja so posneta in naložena na spletno platformo YouTube.

č) delo študentov v znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oziroma umetniških projektih ob upoštevanju 33. člena ZViS:

Znanstveno raziskovalna dejavnost Univerze v Novi Gorici je v študijskem letu 2020/2021 potekala v okviru štirih laboratorijev in šestih raziskovalnih centrov, v katere so bili vključeni tudi študentje. Nekateri izmed teh so: Laboratorij za vede o okolju in življenju, Center za raziskave atmosfere, Center za raziskave vina, Oddelek za raziskovanje organizmov in ekosistemov – Nacionalni inštitut za biologijo (NIB), Morska biološka postaja (NIB), Kemijski inštitut v Ljubljani in drugi.

Zavod v okviru izvajanja znanstvenoraziskovalnega dela sodeluje z Inštitutom Jožef Štefan, Agencijo Republike Slovenije za okolje, Regijsko razvojno agencijo severne Primorske, Zavodom za zdravstveno varstvo Nova Gorica, Zavodom za gradbeništvo Ljubljana idr.

Študentje študijskega programa Znanost o okolju so vključeni v znanstveno delo skozi raziskovalne programe in projekte, nekaj pa se jih v znanstveno delo vključuje tudi na mednarodnem nivoju. Teoretični predmeti so del začetka študija, višji letniki pa so namenjeni predvsem individualnemu znanstvenoraziskovalnemu delu.

Študenti so vključeni v naslednje raziskovalne programe:

- Analitika in kemijska karakterizacija materialov in procesov, raziskovalni program P1-0034, Agencija za raziskovalno dejavnost RS,
- Razvoj materialov po sol-gel postopkih in njihova uporaba v sistemih za izkoriščanje nekonvencionalnih virov energije Akronim SG-MAT-S, raziskovalni program P1-0030, Agencija za raziskovalno dejavnost RS,
- Združbe, odnosi in komunikacije v ekosistemih, Raziskovalni program P1-0255, Agencija za raziskovalno dejavnost RS,
- Napredni materiali za nizkoogljično in trajnostno družbo, raziskovalni program P1-0393, Agencija za raziskovalno dejavnost RS,

- Gozdna biologija, ekologija in tehnologija, raziskovalni program P4-0107, Agencija za raziskovalno dejavnost RS,
- Raziskave obalnega morja, raziskovalni program P1-0237, Agencija za raziskovalno dejavnost RS.

V študijskem letu 2020/2021 je bilo na celotno fakulteto vpisanih 60 študentov. V letu 2020 in 2021 so beležili kar 61 znanstvenih in strokovnih člankov, 9 objavljenih prispevkov s konferenc, 68 objavljenih povzetkov s konferenc in 13 drugih objav. Slednje kaže na zelo aktivne študente, ki jim zavod nudi podporo pri znanstvenoraziskovalnem delu.

Študenti študijskega programa Znanosti o okolju so v študijskem letu 2020/2021 objavili 14 člankov v znanstvenih in strokovnih revijah, 1 v celoti objavljeno predavanje na znanstvenem in strokovnem srečanju, 6 povzetkov prispevkov strokovnih in znanstvenih konferenc in 4 ostale objave. Alumni, s katerimi je skupina strokovnjakov izvedla razgovor, so izpostavili, da so se tekom doktorskega študija udeležili od 6 do 10 znanstvenoraziskovalnih konferenc, delavnic in šol.

Skupina strokovnjakov je pregledala tudi znaten delež doktorskih disertacij, dokončanih v preteklih 5 letih in ugotovila visok nivo znanstvenoraziskovalnega dela ter mednarodno prepoznavnost znanstvenoraziskovalnih rezultatov, ki so pogosto predstavljeni ne zgolj v enem, temveč v več znanstvenoraziskovalnih člankih s faktorjem vpliva.

UNG in FPŠ imata sklenjene številne sporazume o mobilnosti z univerzami v tujini, raziskovalnimi inštituti ter podjetji, ki delujejo na področju okoljskih znanosti.

Skupina strokovnjakov na podlagi pregleda posredovanih doktorskih disertacij, pregleda dokumentacije in obiska zavoda ugotavlja, da znanstvenoraziskovalni programi in projekti ustrezajo področju evalviranega študijskega programa. Znanstvenoraziskovalno delo študentov je na ustreznem (visokem) nivoju in potrjuje mnenje mentorjev, da so študenti odlični in zainteresirani za znanstvenoraziskovalno delo.

d) praktično izobraževanje študentov: /

e) ustreznost urnikov, števila govorilnih ur ali dostopnosti visokošolskih učiteljev in sodelavcev študentom:

Kot že navedeno v predhodnih točkah, komunikacija študent - visokošolski učitelj in študent - mentor poteka osebno, pogosto kar na dnevnem nivoju. Študenti niso izrazili nobenih težav z dostopnostjo mentorjev in akademskega kadra, prav tako ne z oblikovanjem urnikov, čeprav se glede tega pogosto dogovarjajo sproti, kar omogoča individualizirana izvedba predmetov. Nekaj težav glede tega so morda izpostavili zunanji mentorji, saj lahko na tak način dogovorjene študijske obveznosti interferirajo z načrtovanimi obveznostmi študenta v delovni organizaciji. Zato skupina strokovnjakov

predlaga, da se izvedba kontaktnih ur pri obveznih in izbirnih predmetih vsaj okvirno določi na začetku študijskega leta.

f) ustreznost in usposobljenost kadrov v skladu s 13. členom meril ter zagotavljanje minimalnih raziskovalnih standardov in izpolnjevanje pogojev za mentorstvo za študijske programe tretje stopnje:

UNG ima sodobno raziskovalno infrastrukturo za podporo raziskovalni dejavnosti na področju znanosti o okolju in s tem tudi doktorskemu študiju. Učne enote, ki so sestavni del študijskega programa, izvajajo ustrezno habilitirani visokošolski učitelji, ki so vključeni v delo v raziskovalnih laboratorijih in raziskovalno sodelujejo v nacionalnih in mednarodnih raziskovalnih projektih s področja okoljskih znanosti. Dodatno podporo izvedbi študijskega programa nudi raziskovalni kader z dokumentirano znanstvenoraziskovalno dejavnostjo na področju okoljskih znanosti.

Akademski in raziskovalni kader ima znanstvenoraziskovalne objave v revijah s faktorjem vpliva, z velikim deležem objav v revijah prve in druge četrtina. So mednarodno vpeti na področju znanstvenoraziskovalnega dela, razvoja in inovacij. Sodelujejo v uredniških odborih mednarodnih znanstvenoraziskovalnih revij in konferenc, vključeni so v mednarodna strokovna združenja, znanstvenoraziskovalno delo pa predstavljajo na mednarodnih konferencah in tujih univerzah ter inštitutih. Sodelujejo tudi kot ocenjevalci doktorskih disertacij na drugih slovenskih univerzah in na univerzah v tujini.

Visokošolski učitelji in mentorji so vsi aktivni na, za študijski program, relevantnem znanstvenem področju in so ustrezno habilitirani. Fakulteta sledi smernicam UNG, katerih cilj je doseči optimalno razmerje med raziskovalnim in izobraževalnim delom. Skupina strokovnjakov je preučila tudi habilitacijske pogoje na UNG, ki opredeljujejo, da se postopek ponovne izvolitve v naziv (isti ali višji) prične 6 mesecev pred potekom habilitacije. Tak časovni rok se zdi smiseln in ob rednih postopkih omogoča ponovno izvolitev pred potekom prejšnje habilitacije. Vendar je skupina strokovnjakov opazila, da se akademski kader tega roka ne drži, čeprav je vodstvo fakultete izpostavilo, da je vsak zaposleni o poteku habilitacije pravočasno obveščen. V času obiska vloga za ponovno izvolitev še ni bila vložena v dveh primerih, kjer se aktualna habilitacija izteče v septembru 2022. V enem primeru, kjer se je habilitacijski postopek za ponovno izvolitev sicer že zaključil, pa je skupina strokovnjakov ugotovila, da se je postopek pričel šele mesec dni po pretekli izvolitvi. Skupina strokovnjakov meni, da mora fakulteta, čeprav habilitacijski postopki niso v njeni pristojnosti, najti način, ki bo stimuliral sodelujoče v študijskem programu k pravočasni oddaji habilitacijskih vlog tako, da se postopek lahko zaključi do izteka veljavnosti prejšnje habilitacije, v kolikor v samem postopku ni nekih posebnosti. Vodstvo je sicer izpostavilo, da je za habilitacijo odgovoren vsak posameznik in če bi kateremu mentorju habilitacija potekla in ne bi bil ponovno izvoljen, bi pač poiskali drugega mentorja. Skupina strokovnjakov meni, da je kljub temu smiselno vpeljati varovalke, ki bi takšne situacije preprečevale.

Mentorje doktorskim kandidatom na predlog znanstvenega sveta doktorskega študijskega programa preveri in potrdi senat UNG v postopku potrditve teme doktorske disertacije. Enako velja za komisijo za oceno doktorske disertacije.

Za mentorje niso zahtevana dodatna usposabljanja. Kot že omenjeno, skupina strokovnjakov predlaga, da UNG ponudi delavnice na temo uspešnega mentoriranja doktorskih študentov vsaj v okviru prostovoljnih izobraževanj in za udeležbo stimulira vsaj potencialne (mlade) mentorje, ki z mentoriranjem ZR dela še nimajo izkušenj. V splošnem pa so študenti in alumni študijskega programa zelo pohvalili delo mentorjev in nasploh pomoč vseh zaposlenih v laboratorijih, v katerih raziskovalno delujejo.

Skupina strokovnjakov zaključuje, da visoko kvalificiran akademski in raziskovalni kader zagotavlja kakovostno izvedbo evalviranega doktorskega študijskega programa.

g) materialne razmere, povezane z izvajanjem študijskega programa, v skladu s 15. členom meril:

UNG ima sodobno raziskovalno infrastrukturo za podporo izvajanju raziskovalnega dela v okviru doktorskega študija. Raziskovalno delo se izvaja na več lokacijah UNG kot tudi na drugih raziskovalnih inštitutih (NIB, KI, IJS...). Predavalnice in učni laboratoriji so v kampusu v Novi Gorici in v Vipavi. V kampusu v Novi Gorici so Univerzitetna knjižnica in založba. Tam je tudi študentska pisarna in tajništvo doktorskega programa Znanosti o okolju.

Ključni za znanstvenoraziskovalno delo študentov so ustrezno opremljeni laboratoriji. Glavni nosilec raziskovalne dejavnosti, v katero se vključujejo študenti evalviranega študijskega programa, je Laboratorij za vede o okolju in življenju. Poleg tega se študenti vključujejo v raziskovalno delo v naslednjih laboratorijih in centrih UNG: Center za raziskave atmosfere, Center za raziskave vina, Laboratorij za raziskave materialov. Na nacionalnem inštitutu za biologijo se vključujejo v delo na Oddelku za raziskovanje organizmov in ekosistemov (Ljubljana) in na Morski biološki postaji (Piran). Vključujejo se tudi v delo v laboratorijih na Kemijskem inštitutu v Ljubljani, na Zavodu za raziskavo materialov v Ljubljani idr.

Raziskovalna infrastruktura omogoča veliko raznolikost raziskav. Vzdrževanje opreme in nakup nove se financira v okviru infrastrukturnih projektov ter številnih nacionalnih in mednarodnih raziskovalnih projektov, ki so torej ključni za vzdrževanje in posodabljanje laboratorijev. Prav tako je v ta namen ključna diverzifikacija finančnih sredstev.

Zaposlenim in študentom je na razpolago licenčna programska oprema in dostop do znanstvenih podatkovnih baz in znanstvene literature. Interna organiziranost UNG

zagotavlja študentom neomejen dostop do celotne infrastrukture, raziskovalnih centrov in laboratorijev na področju okoljskih znanosti. Skupina strokovnjakov tudi na tem mestu izpostavlja odprt dostop do raziskovalne opreme, ki jo študenti in zaposleni potrebujejo za raziskovalno delo. Sodelujoči laboratoriji in uporabljena oprema so navedeni tudi v zaključkih oz. prilogah nekaterih doktorskih disertacij.

UNG zagotavlja tudi pregled podobnosti vsebin za vsa zaključna dela študentov in s tem preprečuje morebitno plagiatorstvo.

Skupina strokovnjakov ocenjuje, da materialne razmere omogočajo uspešno izvedbo evalviranega doktorskega študijskega programa, kar potrjujejo tudi zadovoljni študenti in zaposleni ter visoka kakovost doktorskih disertacij.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

1. Angažiranost mentorjev na študijskem programu, ki so s študenti v dnevnem kontaktu in jim pomagajo pridobiti specifične kompetence, tudi tako, da jih v sklopu izbirnega predmeta usmerijo na predmet, ki se izvaja na UNG, ali na predmet, ki se izvaja na drugem visokošolskem zavodu v Sloveniji ali v tujini.
2. Individualizacija študija, ki omogoča slediti željam, potrebam in pričakovanjem študentov.
3. Izrazito raziskovalno naravnani študij, ki vodi do odličnih znanstvenoraziskovalnih rezultatov in objav v revijah s faktorjem vpliva praviloma v prvi in drugi četrtini.
4. Interna organiziranost UNG zagotavlja študentom neomejen dostop do celotne infrastrukture, raziskovalnih centrov in laboratorijev na področju okoljskih znanosti.

Priložnosti za izboljšanje:

1. Poišče naj se učinkovite načine za vključevanje študentov v programe mobilnosti in izvedbe raziskovalnega dela tudi v tujini.
2. S ciljem doseganja večjega povezovanja doktorskih študentov se lahko izvedejo konference ali delavnice za doktorske študente na nivoju FPŠ UNG, kar se lahko izkoristi tudi za predstavitve mobilnosti in izkušenj, ki so jih pridobili študenti, ki so mobilnost izkoristili.
3. V kolikor je možno, naj se vzpostavijo prevozne linije med kraji študija (Rožna dolina, Ajdovščina, Vipava), kar bi študentom omogočilo lažje izpolnjevanje študijskih obveznosti, udeležili pa bi se lahko tudi več obštudijskih aktivnosti, ki jih organizira visokošolski zavod.
4. Termini za izvedbo kontaktnih ur pri obveznih in izbirnih predmetih naj se vsaj okvirno določijo na začetku študijskega leta.

5. Vpeljejo naj se ustrezne varovalke/stimulacije, da bo akademski kader pravočasno oddajal vloge za ponovne izvolitve tako, da se bodo postopki lahko zaključili pred potekom aktualne habilitacije.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti: /

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti: niso bile zaznane

5. standard: Zagotovljeno je varovanje pravic deležnikov v študijskem procesu.

- a) ali je vsem študentom ob rednem izpolnjevanju obveznosti, določenih s študijskim programom, omogočeno nemoteno napredovanje in dokončanje študija:**

Večina študentov na študijskem programu Znanost o okolju je mladih raziskovalcev ali štipendistov v okviru mednarodnih štipendijskih skladov, zato zavod tudi ne zaznava preobremenjenosti, ki jo sicer merijo z Anketo o obremenitvi študentov. Skupina strokovnjakov sklepa, da je zato tudi čas študija kratek (povprečno ga študentje zaključijo v 4,6 leta) in delež doktorandov visok. Na spletni strani je navedeno, da študenti neopravljenega letnika ne morejo ponavljati. Skupina strokovnjakov je tekom obiska izvedela, da zavod omogoča ponavljanje letnika skladno z veljavnim Zakonom o visokem šolstvu, zato visokošolskemu zavodu predlaga, da skladno z navedenim tudi posodobi informacije na spletni strani.

Vsi učni načrti so objavljeni na spletni strani fakultete, kjer je zapisan tudi način ocenjevanja samega predmeta. Zimski roki potekajo v zimskih, spomladanskih in jesenskih izpitnih obdobjih. Pri izvedbi študija v blokih pa se izpit lahko izvede takoj po izvedenem bloku.

Skupina strokovnjakov ugotavlja, da je postopek zaključka študija zelo široko in nazorno opisan v samoevalvacijskem poročilu in na spletni strani. Na podlagi samoevalvacijskega poročila ugotavlja tudi, da morajo študenti, da lahko pristopijo k zagovoru doktorske disertacije, doseči najmanj oceno 8 pri vseh predmetih, v vlogi za vzorčno evalvacijo pa zavod navaja, da se znanje študentov ocenjuje z ocenami od 1 do 10, pri čemer so pozitivne ocene od 6 do 10. Po drugi strani ima zavod na spletni strani naveden zgolj podatek, da so pogoj za zaključek študija vsi opravljeni izpiti, s programom predpisan seminar in zagovor disertacije. Tekom obiska je vodstvo fakultete skupini strokovnjakov potrdilo, da mora študent biti ocenjen pri vseh predmetih najmanj z oceno 8, da lahko pristopi k zagovoru doktorske disertacije. Študenti so dobro seznanjeni s tem pogojem. Ukrep je bil sprejet v želji po spodbujanju kakovosti znanja. Vendar na fakulteti ugotavljajo, da lahko kakovost znanja, ki ga osvoji študent, ocenjujejo tudi na druge načine, zato bodo na naslednjem Senatu obravnavali omenjeno temo. V odzivu na

preliminarno poročilo o vzorčni evalvaciji študijskega programa je skupina strokovnjakov bila obveščena, da je fakulteta pogoj o oceni najmanj 8 že odpravila.

Za vse izbirne predmete se znanje študentov oceni s številsko oceno, medtem, ko se predmeti, ki se nanašajo na raziskovalno področje ocenijo z opravi/ni opravi, kar skupina strokovnjakov ocenjuje kot ustrezno.

Prav tako zavod v postopku predhodno pridobljenih znanj priznava zgolj tiste predmete, pri katerih je študent primerljiv predmet opravil tako, da je dosegel vsaj 70 % maksimalne ocene (torej z oceno 8). Tudi tega zavod jasno ne navaja na svoji spletni strani.

V študijskem letu 2020/2021 je en študent dokončal doktorski študij na študijskem programu Znanosti o okolju, dve študentki pa sta vložili vlogo za odobritev teme doktorske disertacije, a se je ena izmed njiju izpisala.

Samoevalvacijsko poročilo sicer vključuje tudi analizo študentske ankete o zadovoljstvu s študijem, a jo je izpolnil samo en študent, zato je nereprezentativna. Študenti so zadovoljni s predavatelji, na kar kaže tudi analiza anket o zadovoljstvu s predavatelji (najnižje ocenjen predavatelj dosega povprečno oceno več kot 4).

Visokošolski zavod ima urejen pritožbeni postopek. Tako visokošolski učitelji kot tudi študenti so seznanjeni s pravilnikom in postopkom. Na podlagi razgovorov je skupina strokovnjakov ugotovila, da pritožbenih postopkov na doktorskem študiju še ni bilo.

Izpitni roki so določeni v skladu z dogovorom med študenti in izvajalci tekom študijskega leta. Študentje sicer tega ne izpostavijo kot slabost, a je kot slabost bilo izpostavljeno s strani zunanjih deležnikov, ki so dejali, da zaradi dotičnega sistema včasih težje planirajo delovni proces v organizaciji in morebitne mobilnosti v tujino (na znanstvene konference), v katerih bi sodelovali tudi študenti.

b) ali je vsem visokošolskim učiteljem in sodelavcem zagotovljeno spoštovanje njihove avtonomije pri poučevanju in raziskovanju ter pomoč in svetovanje pri razvijanju karijerne poti:

V skladu z usmeritvami UNG so lahko visokošolski učitelji samo raziskovalci, ki so mednarodno priznani strokovnjaki, zato to velja tudi za akademski kader na evalviranem študijskem programu. FPŠ sledi strategiji UNG, da je pedagoško delo in raziskovalno delo uravnoteženo, torej v razmerju 50 % : 50 %. Visokošolski učitelji imajo polno avtonomijo glede oblikovanja vsebin predmetov v skladu s cilji predmeta in študijskega programa.

Glede možnosti za napredovanje tako akademski kot raziskovalni kader izpostavlja, da so pravila jasno postavljena. Zadovoljni so z delovnim okoljem in možnostmi za profesionalni razvoj. Menijo, da je dovolj možnosti za "vzpon po karierni lestvici" in da je od njih samih odvisno, ali jih izkoristijo ali ne. Vendar so mentorji mladim raziskovalcem izpostavili, da

bi želeli imeti več avtonomije nad porabo sredstev in da je sredstev za materialne stroške malo, kar bi se nekoliko izboljšalo, če bi bil delež sredstev, ki se jih nameni fakulteti/univerzi, manjši. Skupina strokovnjakov predlaga, da se o tem premisli pri pripravi novih meril za porabo sredstev mladih raziskovalcev.

Skupina strokovnjakov je ugotovila tudi, da noben od sogovornikov še ni izkoristil možnosti za sobotno leto, ga pa en načrtuje v bližnji prihodnosti. Glede na pomen sobotnega leta za profesionalni razvoj zato predlaga fakulteti, da poišče načine, kako sobotno leto stimulirati.

UNG je sicer pripravila načrt za izobraževanja ali usposabljanja visokošolskih učiteljev, a skupina strokovnjakov ugotavlja, da med akademskim kadrom ni prepoznan, prav tako ne čuti potrebe po pridobivanju pedagoških znanj. Čeprav so doktorski programi specifični glede tega, da v njih sodelujejo res vrhunski strokovnjaki, pa to samo po sebi še ni jamstvo za kakovost tudi pedagoškega in mentorskega dela. Skupina strokovnjakov fakulteti zato predlaga, da premisli o izobraževanjih, ki bi bila uporabna za akademski in raziskovalni kader na doktorskih študijskih programih in vsaj mlajši kader stimulira k udeležbi in pridobivanju znanj na tem področju.

Skupina strokovnjakov je opravila tudi razgovor z zaposlenimi v strokovnih službah. Zelo jo je presenetil obseg dela, ki ga izvajajo posamezne službe, pogosto samo z enim ali dvema zaposlenima. Tukaj skupina strokovnjakov izpostavlja predvsem referat za študentske zadeve, ki z dvema zaposlenima daje podporo vsem študijskim programom univerze na vseh treh stopnjah študija, ob tem da je približno polovica študentov tujcev. Preobremenjenost so izpostavili tudi zaposleni v drugih službah. Univerza bo morala razmisliti, kako kadrovsko okrepiti določene službe, preden jim zaposleni pregorijo. Izjemno pohvalno je, da kljub vsem obremenitvam zaposleni v strokovnih službah vzdržujejo zelo visok nivo kakovosti komunikacije s študenti. Študenti, s katerimi je skupina strokovnjakov opravila razgovor, so bili res izjemno zadovoljni s podporo, ki jim jo nudijo strokovne službe, pri čemer se ta podpora začne že pred vpisom, ko je npr. treba urejati vpisne postopke za tujce. Zaposleni v strokovnih službah so sicer povedali, da imajo možnost pridobivanja dodatnih znanj, ki jih potrebujejo za svoje delo in da se lahko sami odločajo, katera usposabljanja so za njih najbolj relevantna.

Skupina strokovnjakov je ugotovila tudi, da noben od zaposlenih, s katerimi je izvedla razgovore, še ni bil povabljen na osebni letni razgovor z nadrejenim. Izjema sta le dve zaposleni v strokovnih službah, ki sta bili povabljeni na tak razgovor pred več leti. Fakulteti zato predlaga, da vpelje sistem rednih individualnih (in ne kolektivnih!) razgovorov z zaposlenimi in se na tak način seznanj s potrebami in pričakovanji zaposlenih, pridobi pa tudi njihova mnenja in predloge, ki so osnova za izboljšanje delovanja fakultete in izvedbe študijskega programa

c) obveščenost deležnikov v skladu s 7. standardom 12. člena meril:

Informacije o fakulteti ter doktorskih študijskih programih so javno dostopne na spletnih straneh fakultete v slovenskem in angleškem jeziku. Kot že zapisano v predhodnih točkah poročila, bi bilo potrebno te informacije ustrezno dopolniti v skladu z veljavnimi pogoji študija (npr, čeprav je študij od vpisa v š.l. 2017/18 4-letni, so na spletni strani še vedno nekateri zapisi, ki se nanašajo na 3-letni študij, ni poenotenja zapisov glede zahteve po oceni 8 pri izbirnih predmetih ipd.). Prav tako bi bilo smiselno, da se vse relevantne, tudi splošne in za vse doktorske študijske programe veljavne informacije, najdejo na spletni strani fakultete, kjer so navedeni študijski programi. Trenutno je treba v ta namen preiskati tudi spletne strani UNG. Skupina strokovnjakov predlaga, da so, glede na to, da ima UNG Fakulteto za podiplomski študij, vse informacije glede podiplomskega študija zbrane na spletni strani fakultete, vključno s samoevalvacijskimi poročili, popolnim seznamom mentorjev (sedaj je na spletni strani navedenih 7 mentorjev, ekipa strokovnjakov je tekom obiska govorila tudi z nekaterimi mentorji, ki na tem seznamu niso navedeni), informacijami o uspehih študentov, mnenji alumnov, objavami za delovna mesta doktorskih študentov ipd.

Zainteresirano javnost se o dogodkih na UNG in FPŠ obvešča preko spletnih strani univerze in fakultete, preko spletnih portalov za najavo dogodkov in na družbenih omrežjih.

Komunikacija med zaposlenimi poteka predvsem po elektronski pošti in po internem elektronskem sistemu, do katerega zaposleni dostopajo s svojim uporabniškim imenom in geslom. Enako velja za študente. Skupina strokovnjakov je ugotovila, da so zaposleni z obveščenostjo zadovoljni. Prav tako so dobro obveščenost izpostavili študenti, za katere zaposlena v tajništvu študijskega programa poskrbi, da ne spregledajo nobene o svojih obveznosti.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

1. Študenti so izjemno zadovoljni s strokovnimi službami, še posebej s podporo referata za študentske zadeve in tajništvom študijskega programa.

Priložnosti za izboljšanje:

1. V kolikor študijski program to omogoča, se naj v največji meri študentom izpitne roke sporoči že ob začetku študijskega leta.
2. Univerza bo morala razmisliti, kako kadrovsko okrepiti določene strokovne službe, preden jim zaposleni pregorijo.
3. Prevetriti je treba informacije, ki so podane na spletnih straneh, jih posodobiti in poenotiti. Vse relevantne informacije za doktorske študijske programe naj bodo podane na spletni strani Fakultete za podiplomski študij.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti: /

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti: niso bile zaznane.

POVZETEK

Študijski program 3. stopnje Znanosti o okolju na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici (FPS UNG) je dobro voden doktorski študijski program, ki je izrazito raziskovalno naravnano. Kontaktne ure v obliki obveznih in izbirnih predmetov so na minimumu kreditnih točk, ki ga predpisuje Zakon o visokem šolstvu. Ostale kreditne točke so namenjene raziskovalnemu delu, ki se izvaja v raziskovalnih laboratorijih na več lokacijah UNG in na raziskovalnih inštitutih v Sloveniji ter v tujini. Študenti izbirne predmete izbirajo med vsemi predmeti, ki se izvajajo na UNG, drugih slovenskih univerzah in tudi v tujini, s čimer se udejanja na študenta osredinjen pristop izvedbe študijskega programa. Zaradi majhnega števila študentov so študenti in mentorji v kontaktu praktično vsakodnevno. Pogosta so tudi tedenska strukturirana srečanja vodje laboratorija z doktorskimi študenti.

Tako študenti kot zaposleni izražajo veliko zadovoljstvo s študijskim programom in znanstvenoraziskovalnim delom v okviru doktorskega študija. Študenti nimajo težav s pridobivanjem potrebne literature in imajo dostop do vseh potrebnih znanstvenih baz in licenčne programske opreme. Tekom študija se študenti udeležijo številnih znanstvenoraziskovalnih konferenc, poletnih šol in delavnic s področja raziskovalnega dela. Vendar se jih zelo malo odloči za mobilnost, kar ni povezano zgolj z obdobjem pandemije. Ekipe strokovnjakov predlaga, da na fakulteti oz. programu poiščejo učinkovite načine za motivacijo študentov za nekajmesečno mobilnost v času doktorskega študija.

Zelo pozitivna značilnost študijskega programa je povezovanje med različnimi laboratoriji glede proste uporabe raziskovalne opreme. V okviru različnih mednarodnih projektov se uporablja tudi oprema v tujini. Šibkejša pa je povezovanje med doktorskimi študenti. Ker jih je malo in so na različnih lokacijah, se ne poznajo, zato bi bile dobrodošle tako študijske kot obštudijske aktivnosti, ki bi jih povezale.

Kakovostno izvajanje študijskega programa se izraža v kakovosti doktorskih disertacij. Vsako doktorsko disertacijo preverjata dva tuja eksperta, ki nista povezana z mentorjem ali študentom. Čeprav ta zahteva po neodvisnosti ni nikjer eksplicitno zapisana, pa vodstvo fakultete zagotavlja, da je sama po sebi umevna.

Študenti so izjemno zadovoljni s strokovnimi službami, ki jim nudijo veliko podporo ne samo tekom študija temveč že pri sami prijavi na študij, ki je še posebej zahtevna za tuje študente. Iz opisa vrste in obsega nalog, ki jih izvajajo posamezne službe, in iz razgovora z zaposlenimi pa skupina strokovnjakov ugotavlja, da so določene službe izrazito preobremenjene skozi vse leto, kar je potrebno rešiti, preden zaposleni pregorijo.

Akademski kader je zadovoljen z delovnim okoljem in z možnostmi za strokovni razvoj. Menijo, da imajo dovolj priložnosti za dvig po karierni lestvici, od njih samih pa je odvisno, ali jih izkoristijo. Vendar bi mentorji mladim raziskovalcem radi imeli več avtonomije pri porabi sredstev za materialne stroške, kar bi se lahko upoštevalo v novih merilih, ki jih UNG prejema glede na spremembe, ki jih prinaša Zakon o raziskovalni dejavnosti.

Ekipo strokovnjakov je presenetilo, da nihče od sogovornikov še ni izkoristil možnosti za sobotno leto. Predlaga, da UNG poišče učinkovite načine za spodbujanje izrabe sobotnega leta, ki je velikega pomena za osebni razvoj posameznika in za razvoj znanstvenoraziskovalnega dela na univerzi.

Najšibkejši del študijskega programa je proces samoevalvacije. Ker je program zelo individualno naravnani in so študenti v stalnem kontaktu z mentorji, skupina strokovnjakov ni zaznala nekih pomembnih izzivov, ki bi zahtevali takojšnje ukrepanje. Kljub temu bi ustrezna samoevalvacija študijski program lahko še izboljšala. V poročilu je podanih veliko predlogov za izboljšanje, najpomembnejši med njimi pa so sledeči: i) Samoevalvacijska poročila naj se pripravljajo za vsak študijski program posebej, da bo omogočena kritična presoja posameznih področjih, identifikacija problemov in izzivov ter diskusija glede možnih ukrepov. ii) Potreben je premik od opisa študijskega programa k evalvaciji izvedbe študijskega programa v obdobju, na katerega se samoevalvacijsko poročilo nanaša. iii) V proces samoevalvacije morajo biti vključeni vsi deležniki, izsledki samoevalvacije pa se naj razširjajo na različne načine, ne zgolj z objavo poročila na spletni strani. iv) Redno (npr. vsakih 5 let) naj se evalvira raziskovalna aktivnost izvajalcev in (potencialnih) mentorjev študijskega programa. Na tak način se lahko zaznajo potencialne slabosti, predvsem pa izpostavimo prednosti.

SUMMARY

The study program Environmental Sciences is a well-run PhD study program, which is research oriented. Organized lectures are kept to the minimum defined by the Higher education act, the rest of the time is devoted to research work, which is performed in research labs on several locations, also in renowned research institutes in Slovenia and abroad. Students can choose their elective courses at other faculties at UNG, at other universities and also abroad. This is enabling a true student-centered approach to the studies. Mentors are in a direct, informal, communication with students, practically on a daily basis, which is enabled by a low number of students. In addition, they might have structured meetings with the head of the lab on a weekly basis.

Both students and higher education teachers express great satisfaction with the study program and the scientific research work that is a part of the study program. Students have no problems in finding relevant research literature and they have access to scientific bases and licensed software. Students are attending several international research conferences and workshops, which are in line with their research study. However, participation in the mobility programs is rather scarce.

Collaboration among different research labs is very active, the use of equipment in other labs is actually going on and is free of charge, which is really a very positive point. Within different research projects, research equipment at foreign labs is also used. However, there is practically no connection among the PhD students. Thus, there is a need for activities that will connect students at different study stages of this study program and also at other PhD study programs.

The quality of the study program is seen also through the high quality of the PhD theses. The quality of the research work is examined by two foreign experts, not related to the student or supervisor. The latter is not written in any act, but the faculty management says that it goes without saying that the examiners should be independent.

Students are extremely satisfied with the support they receive from offices from the pre-enrolment on and during the studies. From the description of work covered by only one or two persons in certain offices and from the discussion with the professional staff, the group

of experts finds that the administrative staff is really overloaded, thus some care is needed in this respect.

The academic staff is satisfied with their working environment and the possibilities for professional development. They think that there are enough possibilities to "climb up the career ladder" and it is only up to them if they use them or not. However, supervisors of young researchers would like to have more autonomy regarding the spending of money for necessary costs regarding the research work, which might be considered by new regulations. The group of experts also suggests that the university encourages sabbatical leave, because it is very important for the personal development and development of the scientific field.

The weakest part of the study program is the self-evaluation process. Because the program is very individually oriented and students are in a constant contact with supervisors, the group of experts did not notice any serious issues that would require immediate intervention. Nevertheless, a proper self-evaluation can make the performance even better. Several suggestions for improvement in this respect are given in this report, the major ones being: i) Self-evaluation reports should be prepared for one study program only to allow for a critical assessment of specific areas, identification of problems and challenges, and discussion on possible measures. ii) Self-evaluation reports should shift from a description of the study program to evaluation of the performance of the study program during the year for which the self-evaluation report is written. iii) All the stakeholders should be included in the self-evaluation process and the results of the self-evaluation should be disseminated in various ways, not only through the published report. iv) The research activity of the academic staff and (potential) supervisors should be evaluated periodically (e.g., every 5 years) specifically for this study program. In such a way potential deficiencies can be identified, and advantages can be highlighted.

Izpolnjevanje standardov kakovosti

Izpolnjuje standarde kakovosti
<ol style="list-style-type: none"> 1. Izrazito raziskovalno naravnani študijski program, ki študentom in mentorjem nudi veliko svobode pri izbiri poti, ki študentom omogočajo najbolj učinkovito znanstvenoraziskovalno delo. 2. Študij temelji na individualnem delu študenta v raziskovalnih laboratorijih, kjer je študent v dnevnem kontaktu z mentorjem. Mentor študentu svetuje glede izbirnih predmetov, ki so s področja njihovega raziskovalnega dela, in jih študent lahko izbere kjerkoli na Univerzi v Novi Gorici, na drugih slovenskih univerzah ali v tujini. V kolikor ustreznega predmeta ni na UNG, univerza krije stroške izvedbe predmeta izven univerze. 3. Odlična komunikacija na relaciji študenti - mentorji in študenti - akademski kader, ki omogoča sprotno reševanje problemov, tako akademskih in raziskovalnih kot administrativnih. Študenti pa pogrešajo aktivnosti, ki bi povezovale študente. 4. Študenti imajo dostop do vse relevantne znanstvene literature, do potrebnih znanstvenoraziskovalnih baz in do licenčne programske opreme. 5. Študentom je omogočen prost dostop do celotne infrastrukture, raziskovalnih centrov in laboratorijev univerze ter v skladu s pogodbami, ki jih sklene univerza, do laboratorijske opreme na raziskovalnih inštitutih po Sloveniji, po potrebi tudi v tujini. 6. Visoka kakovost doktorskih disertacij. V oceno vsake doktorske disertacije sta vključena dva tuja strokovnjaka, ki sta neodvisna od kandidata in mentorja.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

7. Študenti in akademski kader so zelo zadovoljni s študijskim programom in znanstvenoraziskovalnim delom v okviru doktorskega študija.
8. Študenti so zelo zadovoljni s strokovnimi službami, še posebej s podporo referata za študijske zadeve in tajništvom študijskega programa. So pa nekatere strokovne službe izjemno obremenjene skozi vse leto in tem področju bodo potrebni ukrepi.
9. Tekom študija se študenti udeležijo veliko znanstvenoraziskovalnih konferenc, delavnic in poletnih šol v Sloveniji in v tujini, raziskovalna mobilnost pa je zelo redka.
10. Akademski kader je zadovoljen z delovnim okoljem in možnostmi za napredovanje. Ne izkoriščajo pa možnosti za sobotno leto, zato bi bilo smiselno, da univerza najde načine, kako izrabo sobotnega leta aktivno spodbujati.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti

1. Uresničevanje nalog ni razvidno iz samoevalvacijskih poročil, ker naloge v njih še niso načrtovane. Krog kakovosti se zaključuje zgolj na nekaterih področjih. Proces samoevalvacije je med študenti in zaposlenimi slabo poznan. Samoevalvacija se ne izvaja na vseh področjih, vsebina samoevalvacijskih poročil pa se ponavlja iz leta v leto in ne naslavlja problemov ali aktivnosti v letu, na katerega se samoevalvacija nanaša. Čeprav študijski program s pridom izkorišča vse prednosti, ki jih ponuja majhno število študentov, ki so v stalnem kontaktu s predavatelji in mentorji, pa lahko šibka samoevalvacija vodi do tega, da se spregledajo pomembne vsebine, ki bi zahtevale podrobnejšo obravnavo. Skupina strokovnjakov zato predlaga, da univerza in fakulteta vzpostavita tak sistem kakovosti, ki bo podpora učinkovitemu procesu zagotavljanja kakovosti tako, da bo fakulteta krog kakovosti sistematično izvajala in zaključevala na vseh področjih samoevalvacije.

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

/

Odličnost

Študenti lahko izberejo izbirne predmete, ki so s področja njihovega raziskovalnega dela, na katerikoli fakulteti Univerze v Novi Gorici, na drugih slovenskih univerzah ali v tujini. V kolikor ustreznega predmeta ni na UNG, univerza krije stroške izvedbe predmeta izven univerze.

Priloge:

- soglasje članov skupine strokovnjakov k poročilu.